

קריסת חומות הסודיות הבנקאית וזרימת המידע מהמערכת הבנקאית לרשויות המס

האם יש לכם חשבון בנק בשוויץ? או אולי דולרים מתחת לבלטות? רשות המיסים האריכה את מועד נוהל גילוי מרצון עד ה-30 ביוני 2016. עורכי הדין גלעד ברון וסיימון יניב ממשרד ברון ושות' מסבירים מה קרה כאן בעצם ולמה כדאי למי שטרם דיווח מיוזמתו לעשות את צעד הראשון, תוך ניצול המסלול האנונימי

ושולם מס ביגנו, כולל בחשבונות של תושבים זרים, עולים חדשים ותושבים חוזרים - ששולם מס במדינת המקור. לדברי עו"ד גלעד ברון, אין ספק שמדובר שהחמרה מהותית נוספת, במדיניות ניהול הסיכונים של הבנקים שמקורה בכללי ה-FATCA, ובכללים הצפויים להיקבע על ידי ארגון ה-OECD וכולל הנחיות של בנק ישראל, למרות שחלקם עדין לא חל על מדינת ישראל.

לדברי עו"ד ברון ויניב, יש לזכור שלמרות שנוצר הרושם שהאמור חוסה תחת הוראות חוק איסור הלבנת הון, והצו החל על הבנקים מתוקף חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור, לא זה מצב הדברים, לבטח כל עוד, עבירות המס - אינן נכללות כעבירות מקור בחוק. עסקינן במדיניות ניהול סיכונים שהבנקים כפי הנראה נאלצים לאמץ לאור סנקציות והעדור ודאות רגולטורית, לאור העיצומים והסנקציות המוטלות על גורמים פיננסיים בעולם, מדיניות אשר קיבלה גם חיזוק במסמך שחופץ ע"י המפקח על הבנקים.

יתרה מזו, לדברי עו"ד ברון ויניב, נכון להיום הבנקים המסחריים השונים בישראל, מיישמים הלכה ומעשה את האמור בצורה מאד שונה האחד ממשנהו. בהקשר זה הרשות לאיסור הלבנת הון שבמשרד המשפטים טרחה הודיע לציבור ולמוסדות הפיננסיים, במזכר שפורסם על ידה בחודש יולי 2015, שאין כל קשר בין הפקדת כספים שמקורם בכספים שמקורם בחשבונות בנק זרים במוסד פיננסי, כחלק מהליך של גילוי מרצון אל רשות המיסים בישראל על הון שלא דווח כנדרש לפקיד השומה, לחובות המוטלות על המוסדות הפיננסיים לפי חוק איסור הלבנת הון, והצווים מכוחו.

עו"ד ברון ויניב קוראים למערכת הבנקאית ולבנק ישראל לחתור לאיזון הראוי, כולל בכל הנוגע לניהול סיכונים וזאת בין היתר, בהתחשב בכך שלמדיניות מחמירה מסוג זה, ישנן גם השלכות מהותיות, לטעמם, בתחומים אחרים הנוגעים למדינת ישראל וערכיה, כולל בכל הנוגע להגירה החיובית בשנים אלו, של יהודים רבים מאירופה,

מבקשים ברשות להעביר זאת דרך חוק ההסדרים. עו"ד גלעד ברון וסיימון יניב ממשרד ברון ושות', המתמחים במיסוי והלבנת הון, מציינים שככל שאכן שינוי חקיקה אלו יעברו, מדובר על קריסה כמעט מוחלטת של חומות הסודיות הבנקאית.

לדברי עו"ד ברון ויניב, נשאלת שאלה האם הכותרת והמטרה של המלחמה בהון השחור, מצדיקה את כל האמצעים שהמחוקק מבקש לאמץ הואיל ובסופו של יום, יש לזכור ששינויים אלו, ימצאו ביטוי גם בהתנהלות בהליכים רבים, אשר אינם במוקד המלחמה בהון השחור, כולל תיקי איסור אזרחיים וכו', ובסופו של יום, ישנו סדרי עולם בכל הנוגע להתנהלות עד כה, כל זאת עוד בטרם נתנו דעתנו לעניין הפרטיות של אזרח, גם בהיבטים פסיקאליים, זכות אשר גם בעניינה יש למצוא את האיזון הנדרש בין חובות דיווח, שקיפות אל מול זרימת אינפורמציה מוחלטת ושוטפת מבלי שישנה הגדרה של ממש מתי ובאיזה מקרים תחול הזכות לאינפורמציה האמורה.

האמור גם מהווה המשך כרסום בעקרונות יסוד, כך למשל, שינוי חקיקה אלו, נוגעים בסופו של יום למאגר המידע שהוקם מתוקף חוק איסור הלבנת הון, אליו מנותבת ומוזרמת אינפורמציה לגבי חשבונות בנק, נהנים ומיופי כח בחשבונות ותנועות כספיות ואשר בתחילה שימשו רק לאיתור וניעת עבירות מימון טרור ועבירות פליליות קשות אחרות, מתוקף תקנות שכבר קיימות במקרים מסוימים מידע ממנו מועבר לרשויות חקירה נוספות; תיקון חוק איסור הלבנת הון באופן בו עבירות מס יהווה אף הן עבירות מקור, יפתח לחלוטין את זרימת המידע מהרשות לאיסור הלבנת הון אל רשות המס;

לא זו בלבד, כחלק משינוי מדיניות הבנקים, לאחרונה, עורכי הדין מדווחים על לקוחות רבים שנתקלים במדיניות נוקשה של הבנקים המסחריים, כולל הבנקים בישראל, הדורשים מהלקוחות המנהלים אצלם חשבונות, הצהרה שההון באותם חשבונות מוקרם בהון אשר דווח

סמך נוסף בתהליך קריסת חומות הסודיות הבנקאית, ניתן למצוא בפרק המיסויי בטיטוט חוק ההסדרים שאמורה להיות מאושרת בימים אלו ע"י הכנסת, במסגרתו.

מבקשים לקבוע שרשות המסים תקבל מידע מפורט על לקוחות הבנקים, חברות האשראי, חברות הביטוח, חברות הסליקה והצ'יינג'ים, גופים אשר ידרשו לדווח על פעילות של לקוחותיהם העסקיים, על הסכומים שהתקבלו על ידם ופרטים מזיהם לגביהם. בכל הנוגע ללקוחות פרטיים נקבע כי הרשות תוכל לקבל מידע הכולל יתרות, הפקדות משיכות ותשלומי ריבית על לקוחות ספציפיים ועל קבוצות שיש לגביהן חשד סביר להעלמת מס. הרשות תהא מחויבת למחוק מידע שלא נעשה בו שימוש תוך 45 יום. על פי טיטוט החוק, המידע הזה יועבר ליחידה נפרדת בתוך רשות המסים, אך ניתן יהיה להעביר מידע ליחידת חקירות של רשות המסים לשם לצורכי חקירה.

עוד נקבע בפרק המיסוי כי תכנוני מס, וחוות דעת של אנשי מקצוע בעלות השלכות מסויית יחוייבו בדיווח לרשות המסים, כאשר תכנון המס הוא עבור עסקה שעולה על 3 מיליון שקל.

בנוסף מבוקש לתקן את החוק כך שרשות המסים תוכל לקבל מידע על עסקים ונאמנויות של עולה חדש או תושב חוזר שנמצאים מחוץ לישראל, בעוד שהיום הם פטורים מדיווח למשך 10 שנים.

שינוי מהותי נוסף שנכלל בחוק ההסדרים נוגע להחלטה להוסיף לרשימת עבירות המקור בחוק איסור הלבנת הון את עבירות המס שנעשו בכוונה תחילה מה יאפשר העברה ישירה של מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון אל רשות המסים. היום, רק הפצה ושימוש בחשבוניות פיקטיביות נחשב לעבירת מקור, וכאשר נקבע הדבר הודיעו במשרד המשפטים וברשות המסים כי אין כל כוונה להגדיל את השימוש בחוק לאיסור הלבנת הון. בסופו של דבר ברשות המסים החליטו שכן לעשות זאת, ולאחר תקופה ארוכה של דיונים בכנסת, כעת

העולים ארצה, כצעד חיובי ומבורך, ואשר לעיתים ומבלי להקל ראש בבעיות מסויות של אלו שמקורן בתקופה בה לא היו תושבי ישראל, ימצאו עצמם, מתמודדים מול קושי של ממש, לנהל את כספיהם בארץ ולמרות המורכבות הדברים, רצוי לנסות למצוא את נקודת האיזון.

כפתרון, מציעים עו"ד ברון וסימון יניב, למי שנתקלו בדרישות למסירת הצהרות כאלה ואחרות מצד אותם גופים פיננסיים, ביחס להון המצוי בחשבונותיהם, את האפשרות להסדרת הנושא מול אותם מוסדות במקביל לפתיחת הליך של גילוי מרצון מול רשות המיסים ככל שנדרש.

ביום 6 לספטמבר 2015, רשות המיסים פרסמה כי הנוהל לגילוי מרצון שפורסם על ידה ב-7 לספטמבר 2014, המאפשרת הליך גילוי מרצון אנונימי ובהליך מקוצר הוארך אשר יקבע בהמשך.

לדברי עו"ד גלעד ברון וסימון יניב ממשרד ברון ושות' - המתמחה במיסוי, והמטפל בעשרות בקשות לגילוי מרצון, ההצלחה לה זכה הנוהל המעודכן, מקורה בעיקר, בשינוי המגמה הכלל עולמית בכלל ושל הבנקים באירופה בפרט, אשר למרות שנכון למועד זה, הוראות החוק לא מחילות עליהם חובה להתנהל בצורה האמורה, מתוך חשש לעיצומים כספיים כדוגמת

העיצומים שהוטלו על מודות בנקאית מתקוף כללי ה-FATCA, החלו לפנות לבעלי חשבונות זרים בבקשות לסגור חשבונות ו/או להמציא אישור שאלו מדווחים כנדרש במדינות התשובות.

במקביל רשויות המס בישראל, גם הגבירו את האכיפה, במקרים מסוג זה, כולל המקרים שחוקרו ופורסמו בדבר תושבים המחזיקים חשבונות זרים בבנק HABC, UBS ונוספים.

הנוהל לגילוי מרצון, מסייג את קבלת הפניה לגילוי מרצון, בין היתר במקרים בהם הגיע לידה מידע הקשור לבקשה לגילוי מרצון ולו גם בעקיפין, לרבות מידע המצוי בידי רשות שלטונית אחרת; באמצעי התקשורת; בכתיב דין או בפרוטוקולים או בכל מסמך אחר בהליכים אזרחיים ופליליים המתנהלים בערכאות השונות בארץ ובחול"ל ועל כן, תושבים אשר מחזיקים חשבונות זרים, יוכלו ליהנות מההליך האמור, כל עוד לא התקבל מידע בדבר החשבונות האמורים.

בחודש שעבר הודיעה רשות המיסים על הארכת התקופה נשוא הוראת השעה, במסגרתה יאפשר המשך הליך אנונימי גם לאחר ה- 16 לספטמבר 2015.

לדברי עו"ד ברון ויניב למרות שהרשות האריכה את התקופות האמורות, לטענתם אין ולא נכון שמי שנדרש להליך כאמור וטרם נקט אותו להמתין, הואיל והמתנה כאמור, לדעתם של עו"ד, אין בה אלא הימור וסיכון מיותר.

לדברי עו"ד ברון, אנו מצויים במציאות משתנה, של קריסת חומות הסודיות הבנקאית, מחד, ומאידיך ישנה הזדמנות של ממש, להסדיר את המחדל במסגרת הליך הגילוי מרצון, בצורה עניינית מהירה ובחלק המכריע של המקרים, בחבות מס נמוכה מאד, כאשר מנגד, ברגע שמידע עובר ו/או מגיע לרשות המיסים - אותה אפשרות נגוזה,

ולצידה כבר ישנה התנהלות לא נעימה, של חקירה ומתח מיותר, כל זאת בנוסף לסנקציות מיותרות, כולל עמדת הרשות לעניין אחריות פלילית, כתבי אישום וכופר.

עו"ד כן מוצא לנכון לציין, שבהמתנה מעבר לסיכון, גלום מחיר נוסף והוא העובדה שעם חלוף הזמן, חלה הקשחה מסוימת בעמדת רשויות המס, וחבל להפסיד את הנכונות והגמישות הקיימת כיום.

כמי שמלווים גם נחקרים בתיקים מסוג זה, מציינים עו"ד, שאלו שמוצאים עצמם בחקירה שכזו, אין להם אלא להציר על כך, שלא הקדימו לעשות

מהמקרים, החסם העיקרי לביצוע הפניה לרשות המיסים הינו חסם פסיכולוגי, באשר עסקינן במידע וכספים, אשר שנים רבות, היו סוד לכל דבר ועין, בו בעליו לא שיתפו אדם, ובמקרים רבים גם לא את בני משפחתם, אולם לאור המלחמה הגלובלית מצד רשויות כנגד אותם אזרחים המחזיקים חשבונות לא מדווחים וקריסת חומת הסודיות הבנקאית, מסתמן שאין מנוס ואותם אזרחים ידרשו להתגבר על חסמים אלו, לעזור אומץ ולנקוט במהלך יזום מול רשות המיסים ויפה שעה אחת קודם.

מניסיונם של עו"ד, אשר כבר טיפלו והשלימו הסכמים עשורת תיקי גילוי מרצון, אין לתאר את ההקלה של אלו שנקטו בהליך, השלווה ואיכות החיים והרוגע, גם להם יש מחיר, כל זאת בנוסף לעובדה שבסופו של יום, האפשרות לנהוג בכספים אלו מנהג בעלים בצורה חופשית וגלויה, מאפשר גם התנהלות כלכלית יותר נכונה ותשואה גבוה יותר על ההון, שמהר מאד, תכסה גם על המס ששולם.

ההליך האנונימי, הוא הכלי החזק ביותר המאפשר להתגבר עליו, תוך פניה בשלב ראשון וללא כל התחייבות, באופן אנונימי ולהגיע להסדר מוסכם מול רשויות המס רק אז לחשוף את השם.

עו"ד ברון ויניב, מבקשים להתריע מפני פתרונות חלופיים, לדבריהם, תושבים רבים, הנרתעים מההליך, ומתפתים לפתרונות חלופיים, כולל

העברת הכספים לחשבונות זרים ו/או השקעתם במבנים הוניים, נכסים אחרים, פעולות אשר לא רק שאינן מהוות פתרון, אלא יש בהן בכדי לדחות את הקץ ולעיתים אף עלולות לבסס עבירות חמורות עוד יותר, כולל עבירות הלבנת הון.

הדיון בתיקים אלו, מתחלק לשני חלקים עיקריים. חבות במס על התשואה, משנת 2005 ואילך חבות שעו"ד מניסיונם בתיקים רבים מציינים שהינה נמוכה מאד אם בכלל. והחלק המהותי והמורכב יותר, הינה שאלת החבות במס על קרן ההון. בענין הקרן, המורכבות מקורה בעיקר בכך שבחלקם הארי של המקרים, לא נשמרו מסמכים ואסמכתאות ועל כן קשה להצביע על מקורו. למרות האמור, עו"ד מציינים, שרשות המיסים ובמסגרת הדיונים המתנהלים במשרדי השומה, מראים נכונות והבנה במקרים המתאימים תוך מודעות למגבלת המצאת האסמכתאות וככל שאכן הרקע העובדתי וסיפור המעשה, הגיוני ואינו מעלה חששות של ממש, מגיעים להבנות נדרשות בצורה עניינית ויעילה, גם בכל הנוגע לחבות קרן ההון.

בהקשר זה, מדגישים עו"ד, שהיתרון העיקרי של ההליך במסלול האנונימי, הינו שהוא מקנה את הזכות ללקוח, להחליט האם בסופו של יום התוצאה ראויה ומניחה את דעתו ורק אז לגלות את שמו. עו"ד מוצאים לנכון לציין, שלא נתקלו עדיין במקרה בו הלקוח, החליט לסגת מההליך, נהפוך הוא, הלקוחות מודים ונהנים מההקלה והרווחה.

כתוצאה מהחסם הפסיכולוגי, לדברי עו"ד ברון ויניב, גם חלק מהתיקים שניתן לקדם במסגרת המסלול המקוצר, בוחרים להתקדם דווקא במסלול האנונימי, ולטעמם אין בכך פסול כל עוד זה משרת את האינטרסים ההדדיים של הרשות והלקוח כאחד.

ולפנות בהליך הגילוי מרצון ורק רגע אחד, מפריד בין שני עולמות אלו. למרות שלטענת עו"ד, גם בעניינם של אלו שמגיע מידע אודם, יתכן ויהיה זה צודק וראוי מצד רשות המיסים, ובניגוד לאופן פעולתה בפרשת UBS לנהוג באיפוק הנדרש ולתת לאותם אזרחים הזדמנות אחרונה בהחלט, לפנות מיוזמתם אל רשויות המס להסדרת הון אשר לא דווח על ידם בעבר וזאת עד למועד החדש, בו תפוג כאמור תוקפה של הוראת השעה, גם אם יש בידם בשלב זה מידע הקשור אליהם מתוך רשימת הלקוחות של הבנקים הזרים. אין ספק שפרסום החקירה בפרשת UBS משרת את רשות המיסים, ככלי לעודד ולהעביר מסר לאלפי תושבים שטרם החלו בהליך האמור ואשר אף יתכן שחלקם כלל לא מודעים למחדל מלכתחילה, אך יתכן, והנחקרים נשוא הפרשה האמורה אשר בחלקם אף מיוצגים ומלווים ע"י עו"ד ברון ויניב, משלמים מחיר כבד, בגין היותם סוג של כלי שרת בידי הרשות החוקרת, ועל כן, אין אלא לקוות שכאשר הרשות תבוא לדון בעניינם של אלו, תדע זו, לאפשר להם להסדיר את המחדל, בצורה דומה, לאלפי תושבים שכבר הסדירו זאת עד כה ומאות שחזקה שיעשו כן בחודשים הקרובים.

עו"ד מציינים כי הליך הגילוי מרצון מתנהל מצד נציגי רשות המיסים בצורה עניינית ויעילה בכדי לסיים את ההליך ואת השומה לצידה בצורה עניינית ומהירה, תוך מודעות למגבלת המצאת האסמכתאות וככל שאכן הרקע העובדתי וסיפור המעשה הגיוני ואינו מעלה חששות של ממש, מגיעים הצדדים להבנות נדרשות, כאשר חבות המס מאד נמוכה באופן יחסי, גם בכל הנוגע לחבות קרן ההון. לדעת עו"ד, אין כל הגיון, משפטי ו/או פרוסונאלי, להמשיך ולהחזיק חשבון זר לא מדווח, על כל הסיכון הכרוך בכך.

מניסיונם של עו"ד ברון ויניב, בחלק ניכר